

Hjælp din borgmester til en grønnere fremtid

Optakt til Kommunalvalget 18. november 2025 i Danmark

- **15.05 – Grupperne** arbejder med at formulere input til vores fælles bog, *"Kommunevejviser til en grønnere fremtid"*. I hver gruppe er der 7 prs. som drøfter følgende 7 temaer i en nærmere aftalt fordeling
- **P**olitisk ledelse: Hvordan sikrer borgmestere og grønne byråd at kommunen holder sig indenfor de planetære grænser?
- **B**yggeriet: Hvad gør det grønne byråd ift. byggeriet? - angiv de fem vigtigste ting
- **T**rafikken: Hvad gør det grønne byråd for at skabe grøn mobilitet?
- **E**nergien - Hvordan får vi grøn energi?
- **L**andbruget og maden: Hvordan får vi et landbrug inden for de planetære grænser?
- **F**orbruget: Hvordan får vi et forbrug der kun bruger én Planets ressourcer? - Hvad gør byrådet?
- **B**iodiversitet: Hvad gør kommunerne for at udvide biodiverse områder, i stedet for at indskrænke?
- **15.45 – Grupperne refererer** til fællessalen og afleverer deres nedskrevne punkter til input til Kommunevejviseren
- **16:10 – Fælles debat:** Hvordan får vi valgt grønne byråd? Hvad er den grønne byrådspolitik? Hvordan kan civilsamfundet støtte deres borgmester og byråd i et gensidigt samspil for grønne kommuner og omstilling?

**Netværket
Grøn
Fremtid**
MOD KLIMA - NATUR- OG
MILJØSKADELIGE
ANLÆGSPROJEKTER

Hjælp din borgmester til en grønnere fremtid

Optakt til Kommunalvalget 18. november 2025 i Danmark

Politisk ledelse: Hvordan sikrer BM og grønne byråd at kommunen overholder grænserne

- X mod til upopulære og langsigtede beslutninger
- X Planlægning mht negative konsekvenser af byggeprojekter
- X Facilitering til omstilling, reel borgerinddragelse
- X arbejde efter trivselsøkonomiske principper, inkluderende børn og natur
- X budget fort materialestrøm og natur

Byggeriet: Hvad gør det grønne byråd ift. byggeriet? -

- X minimer bygge- og anlægsprojekter - Anerkend krisernes betydning
- X bevar eksisterede bygninger – nægte nedrivningstilladelser og LPkrav
- X bopælspligt – flytning fra for store til mindre boliger, færre m² pr person, fremme af fællesfaciliteter i boligprojekter
- X cirkulær byggeri – væk med benspænd
- X boliger skal ikke finansiere infrastruktur

Trafikken: Hvad bør byrådet gøre for at skabe grøn mobilitet?

- X gratis off transport, roadpricing, maks 30 km/h i byer
- X bedre plads til cykler i toge og ved stationer
- X nærhed fra boliger/ arbejdspladser/ indkøb til off. trafik – 15 min.- byer
- X fremme kombitransport cykel_ off.transport
- X delebilssystemer ved nybyggeri, Et delecykel system i hele DK
- X ikke flere indkøbscentre

Energien - Hvordan får vi grøn energi?

- X krav via KL til folketinget vedr lovgivningen om VE anlæg til forsyningerne
- X arbejde med nye former som geotermik og nye partnere som energifællesskaber
- X facilitering til omstilling, så energiforsyning bliver bæredygtigt hos alle
- X politisk pres, så off. bygninger bliver energieffektive
- X følge overordnede principper ift planetære grænser

Landbruget og maden: et landbrug inden for de planetlære grænser?

- X natur over grundvandsreservoirer , jordfond(e) oprettes
- X konsulenter til: jordejere - skovbrug – regenerativ landbrug - sund ernæring
- X veganske måltider i off køkkener, aftaler om madvarer fra nærområde
- X press på KL/ folketing for forbud mod udenlandske jordkøb_ hjælp til mindre jordbrug
- X give husly til fælles madproduktioner og fødevarerfællesskaber

Forbruget: skal ned på én Planets ressourcer? - Hvad gør byrådet?

- X væk med reklamer , krav om reparationsduelighed,
- X vugge til grav oplysninger opprioriteres, medregne emissioner af varer og service/ håndværk udefra
- X job garanti / tingbytte/ -lån, genbrug, etablere cirkulation af drikkegrus
- X Facilitering til omstilling (grønne nabofællesskaber), undervisning
- X væk fra væksttankegangen - trivsel som pejlemærke for forbrug

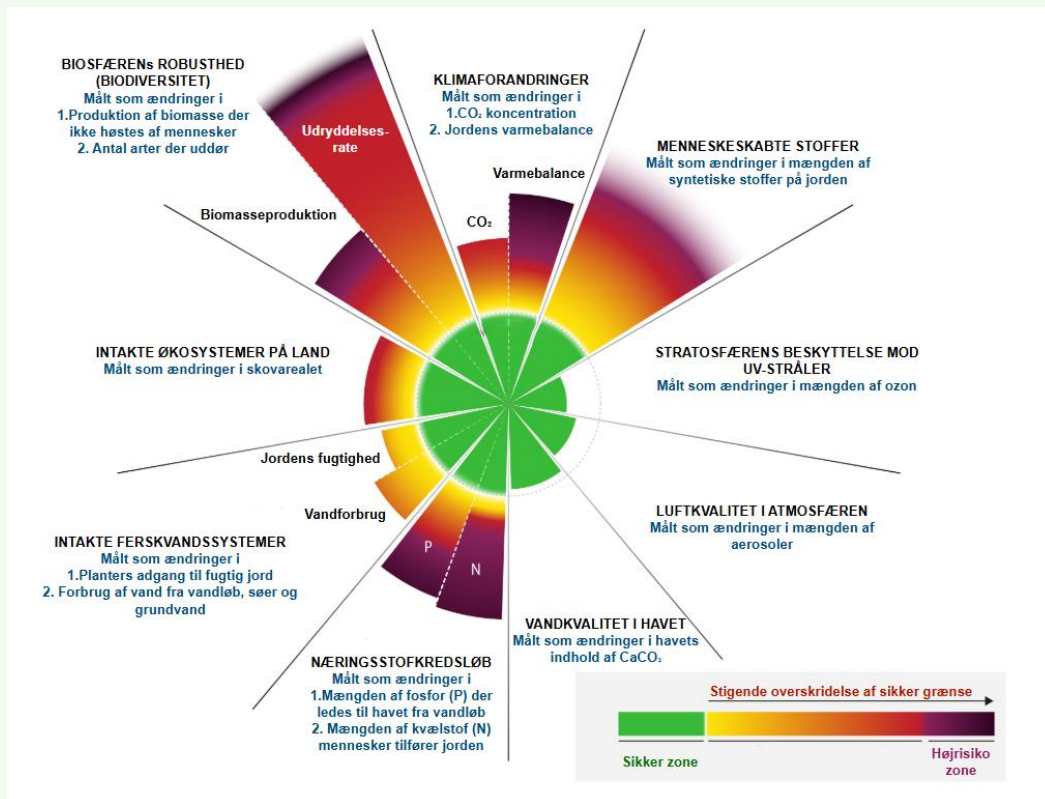
Biodiversitet: Hvad gør kommunerne for at udvide biodiverse områder?

- X kriterie for alle byrådsbeslutninger: gavner det naturen/ trivslen?
- X ekspropriere til grønne arealer, fx fra golfbaner, overdrev ved alle byer, krav om biodiversitet på kommunens og folkekirkens egne arealer
- X naturoplevelser til alle børn i undervisningen
- X forbyde: + minkavl + byggeri på grønne arealer + affredning
- X fokus på bevaring og udvidelse af store sammenhængende naturområder, gerne tværkommunale projekter

**Netværket
Grøn
Fremtid**
MOD KLIMA-, NATUR- OG
MILJØSKADELIGE
ANLÆGSPROJEKTER

De planetære grænser

Hvordan kan vi skabe grøn omstilling ifølge gruppernes drøftelser, ideer og forslag?

- ! Anerkend krisernes betydning ! Følge overordnede principper ift planetære grænser
- Væk fra væksttankegangen - trivsel som pejlemærke for forbrug
- Kriterie for alle byrådsbeslutninger: gavner det naturen/ trivslen?
- Planlægning mht negative konsekvenser af byggeprojekter,
- Budget for materialestrøm og natur i kommunen
- Minimer bygge- og anlægsprojekter
- Boliger skal ikke finansiere infrastruktur (= forældet økonomisk tankegang)
- Facilitering til omstilling, så energiforsyning bliver bæredygtigt hos alle
- Jordfond(e) oprettes, konsulenter til: skovbrug – regenerativ landbrug
- Vugge til grav oplysninger opprioriteres, medregne emissioner af varer og service/ håndværk udefra
- Ekspropriere til grønne arealer, fx fra golfbaner.
- Opret overdrev ved alle byer,
Forbyde: + minkavl + byggeri på grønne arealer + affredning
- Fokus på bevaring og udvidelse af store sammenhængende naturområder,

Klimasituationen

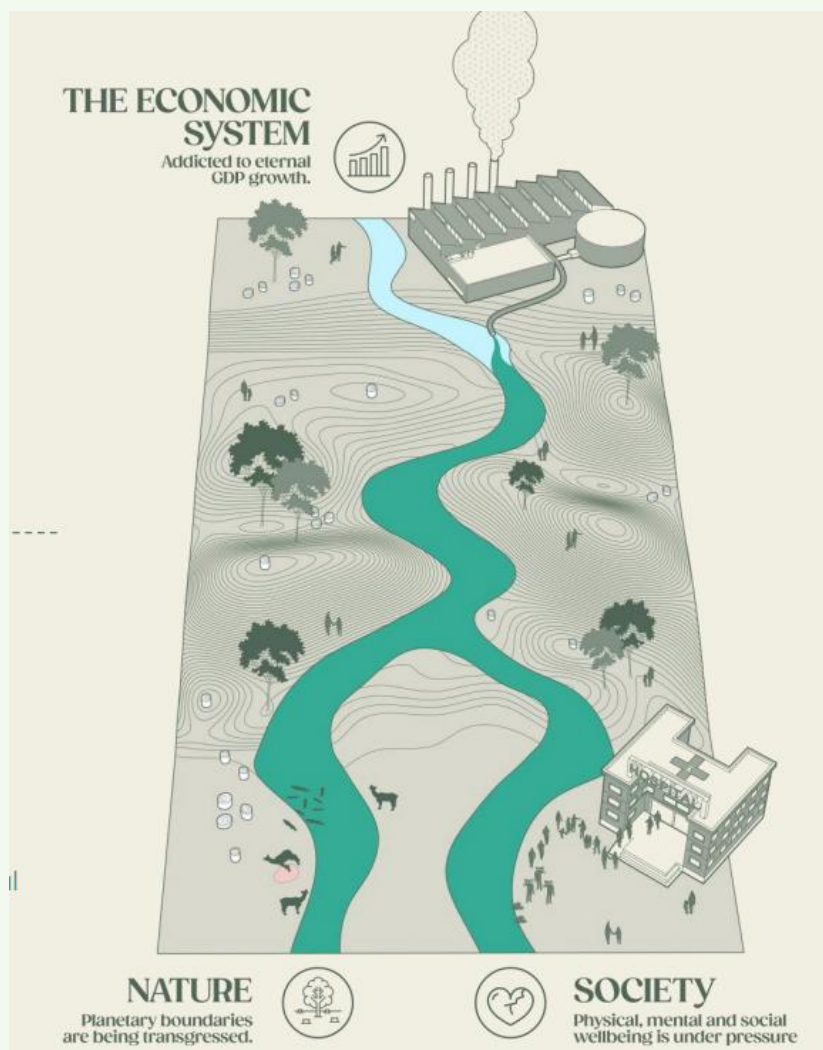
Hvordan kan vi skabe grøn omstilling ifølge gruppernes drøftelser, ideer og forslag?

- Væk fra væksttankegangen - trivsel som pejlemærke for forbrug
- Planlægning mht negative konsekvenser af bygge- og anlægsprojekter,
- Oprette budget fort materialestrøm og natur
- Bevar eksisterede bygninger – nægte nedrivningstilladelser og udarbejd lokalplankrav med respekt for de planetære grænser.
- Flytning fra for store til mindre boliger, færre m² pr person,
- Nærhed fra boliger/ arbejdspladser/ indkøb til off. trafik – 15 min.- byer
- Fremme kombitransport cykel_ off.transport
- Arbejde med nye former som geotermik og nye partnere som energifællesskaber
- Facilitering til omstilling, så energiforsyning bliver bæredygtigt hos alle
- Politisk pres, så off. bygninger bliver energieffektive
- Væk med reklamer , krav om reparationsduelighed,
- Vugge til grav oplysninger opprioriteres, medregne emissioner af varer og service/ håndværk udefra
- Krav via KL til folketinget vedr lovgivningen om VE anlæg til forsyningerne

**Netværket
Grøn
Fremtid**
MOD KLIMA - NATUR- OG
MILJØSKADELIGE
ANLEGSPROJEKTER

Doughnut- og Trivselsøkonomi

Hvordan kan vi skabe grøn trivsel gruppernes drøftelser, ideer og forslag?

- Kriterie for alle byrådsbeslutninger: gavner det naturen/ trivslen?
- Budgettering efter trivselsøkonomiske principper, inkluderende naturens og de kommende generationers behov.
- Væk fra væksttankegangen - trivsel som pejlemærke for forbrug
- Facilitering til omstilling ift reel borgerinddragelse, bæredygtig energiforsyning hos alle, ernæring, deleordninger/ grønne nabofællesskaber og undervisning
- Naturoplevelser til alle børn i undervisningen
- Forbyde: + minkavl + byggeri på hidtil grønne arealer
- Fredninger skal respekteres
- Fokus på bevaring og udvidelse af store sammenhængende naturområder
- Gratis off transport, roadpricing, maks 30 km/h i byer
- Bedre plads til cykler i toge og ved stationer
- Nærhed fra boliger/ arbejdspladser/ indkøb til off. trafik – 15 min.- byer
- Fremme kombitransport cykel_ off.transport
- Delebilssystemer ved nybyggeri, Et delecycel system i hele DK
- Jordfond(e) oprettes
- Veganske måltider i off køkkener, aftaler om madvarer fra nærområde give Husly til fælles madproduktioner og fødevarerfællesskaber
- Væk med reklamer , krav om reparationsduelighed,
- Jobgaranti / tingbytte/ tinglånestationer

Biodiversitet

Hvordan kan vi skabe biodiversitet ifølge gruppernes drøftelser, ideer og forslag?

- Anerkend krisernes betydning
- Kriterie for alle byrådsbeslutninger: gavner det naturen/ trivslen?
- Ekspropriere til grønne arealer, fx fra golfbaner,
- Opret overdrev ved alle byer,
- Fokus på bevaring og udvidelse af store sammenhængende naturområder, gerne tværkommunale projekter
- Minimer bygge- og anlægsprojekter
- Nærhed fra boliger/ arbejdspladser/ indkøb til off. trafik – 15 min.- byer
- Fremme kombitransport cykel_ off.transport
- Ikke flere indkøbscentre
- Natur over grundvandsreservoirer
- Jordfond(e) oprettes
- Konsulenter til: jordejere - skovbrug – regenerativ landbrug –
- Krav om biodiversitet på kommunens og folkekirkens egne arealer
- Naturoplevelser til alle børn i undervisningen, fx på byens overdrev
- Forbyde: minkavl og minimere animalsk produktion
- Forbyde: byggeri på grønne arealer
- Veganske måltider i off køkkener, aftaler om madvarer fra nærområde
- Press på KL/ folketing for forbud mod udenlandske jordkøb_
- Hjælp til opstart af mindre jordbrug
- Give husly til fælles madproduktioner og fødevarerfællesskaber

**Netværket
Grøn
Fremtid**
MOD KLIMA-, NATUR- OG
MILJØSKADELIGE
ANLÆGSPROJEKTER

Et ægte folkestyre - demokrati

Hvordan kan vi skabe grøn omstilling ifølge gruppernes drøftelser, ideer og forslag?

- Væk fra vækstankegangen - trivsel som pejlemærke for forbrug
- Budget fort materialestrøm og natur
- Mod til upopulære og langsigtede beslutninger
- Følge overordnede principper ift planetære grænser
- Krav via KL til folketinget vedr lovgivningen om VE anlæg til forsyningerne
- Bevar eksisterende bygninger – nægte nedrivningstilladelser og LPkrav
- Fremme af fællesfaciliteter i boligprojekter
- Facilitering til omstilling, bæredygtig energiforsyning hos alle, undervisning i grøn adfærd.
- Politisk pres, så off. bygninger bliver energieffektive
- Væk med reklamer ,
- Krav om reparationsduelighed af apparater og beklædning
- Job garanti / tingbytte/ -lån,

**Netværket
Grøn
Fremtid**
MOD KLIMA-, NATUR- OG
MILJØSKADELIGE
ANLEGSPROJEKTER

Fremtidens grønne værdier og mindset

- Hvordan kan vi skabe grøn omstilling ifølge gruppernes drøftelser, ideer og forslag?
- Vidensdeling om overordnede principper ift planetære grænser
- Facilitering til omstilling, undervisning og reel borgerinddragelse
Arbejde efter trivselsøkonomiske principper, inkluderende børn og natur
- Mod til upopulære og langsigtede beslutninger
- Fremme af fællesfaciliteter i boligprojekter
- Flytning fra for store til mindre boliger, færre m2 pr person,
- Gratis off transport, maks 30 km/h i byer
- Nærhed fra boliger/ arbejdspladser/ indkøb til off. trafik – 15 min.- byer
- Vugge til grav oplysninger opprioriteres, medregne emissioner af varer og service/ håndværk

Hvad kan "Grønne Byråd"

Er nedenstående syv bud formuleret af Aarhusianske borgere et rimeligt grundlag for grønne byråd?

1. Byrdets politik skal overholde de planetære grænser
2. Byrådets politik skal overholde Parisaftalen og medregne al CO2
Byrådets politik skal overholde vores internationale aftaler, fx § FN's og EU's biodiversitetsstrategi med 30% beskyttet natur inden 2030 § EU's Vandrammedirektiv om at sikre god økologisk stand i vore farvande inden 2027
3. Vi skal genopbygge naturens økosystemer og biodiversitet i samtlige vore aktiviteter og gennem al vor politik
4. Byrådet skal etablere en økonomi, der sikrer at vi overholder klodens grænser og FN's verdensmål
5. Byrådet skal skabe et deltagerdemokrati, et reelt demokrati der involverer borgerne i centrale beslutninger
7. Byrådet skal arbejde for et inkluderende og humant samfund

Politikerne fra det reflekterende team havde en god snak og de viste alle tre engagement Ift til enkelte punkter.

De kom dog ikke for alvor ind i hvilke konsekvenser for byrådsarbejdet deres viden om planterære grænser og tipping points burde have.

De forholdte sig ikke på de 7 punkter fra dette oplæg om grønne byråd.

Netværket
Grøn
Fremtid

MOD KLIMA-, NATUR- OG
MILJØSKADELIGE
ANLÆGSPROJEKTER

Tak for i dag

Netværkets nye hjemmeside:
netvaerketgroenfremtid.dk

**ODENSE
KOMMUNE**

**ODENSE
KOMMUNE**

**ODENSE
KOMMUNE**

**ODENSE
KOMMUNE**

**ODENSE
KOMMUNE**

